

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De sententia & re iudicata. Consilium CLVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

positio nullitatis non perimitur per seu propter executionem trium conformium, sed suspenditur tantum, in d. Clem. 1. ita nec commissio seu mandatum iudicandi super proposita nullitate. Vnde malè colligitur seu inferitur, quòd ipsa sententia quoque in iudicio nullitatis fortè lata, firma manere debeat, quam non constat tunc latam fuisse, & si lata fuisset, non posset censeri confirmata per verba huius rescripti, conservantia tantum jurisdictionem & cognitionem, non etiam iudicatum aliquod, quòd ob id in omnem eventum est relinendum juris dispositioni, secundum quam sola sententiae pronuntiatio non sufficit, nisi & in rem iudicatam transferit, cum ab ea appellari potuerit; nec dubium est, quin si talis aliqua lata fuit, ab eadem etiam appellatum fuerit.

Novissimè non obstat etiam huic inceptae executioni, quod rescripto inserta sit clausula, *constitit de tribus conformibus*; quasi scilicet per legitimam cognitionem prius super eo formaliter processus haberi debeat, & sic non fieri initium ab executione: nam, ut antè diximus, praefato Venerabili Domino Decano etiam ante hanc commissionem constitit de veritate harum trium sententiarum conformium; quia ipse tertius conformis auctor fuit: constitit quoque parti adversae, quae ipsi superata est, nec audet apertè negare; praesertim quia adhuc semel ea de re fuerit questio, & per decretum praefati Domini Decani obiectio difformitatis, quatenus illae tres sententiae sunt difformes, sit reiecta, & ulterior executio decreta; ut nunc meritò rectà viâ sine ulla alia cognitione procedi poterit ad meram executionem, quam pars adversa nimis apertis & manifestis calumnijs nititur impedire: quibus idcirco reiectis, Venerabilis Dominus Decanus exceptae executioni strictè inhærere debet.

De sententia & re iudicata.

S V M M A R I V M.

Sententiae tres conformes.

1. Appellatio à tribus conformibus calumniam continet.
2. Victor exequens sententiam an teneatur victo cautionem praestare.
3. Clement. 1. De sent. & re iudic. intellectus.
4. Cautio in omnibus causis ex officio iudicis praestanda.
5. Penitentia locus est reintegrata.
6. Oblatio quando non prosit.

CONSILIVM CLVII.

CALUMNIAE plerumque adscribitur, quod post sententiam, quae transivit in rem iudicatam, & potissimum post tres sententias conformes in eadem causa, differendae executionis causa à victo seu condemnato proponitur ante plenariam executionem earundem sententiarum; ut meritò receptum sit, ne nullitatis quidem obiectionem ante plenariam partitionem admitti, Clem. 1. de sent. & re iud. & ibi Card. & And. Barbatia. Hinc in quantum Iacobus Humblet huius causae Impetrans adversus promptam paratamque executionem trium sententiarum conformium pro Wilhelmo d' Allemaigne successivè latarum obijcit cautionis defectum seu recusatio-

nem, sua calliditate extortam, dubium non est, quin eidem studio incumbat: imò duplici ex causa calumnia ipsius detegitur; tum quod ejus calliditate factum sit, cur Opponens petitam cautionem praestare recusaverit; tum quod oblatam & postea praestitam cautionem contempserit, & ex priore reculatione differendae executionis ansam arripuerit. † Quod ut apertius percipiatur, hoc principio constituendum, nullo jure cautum esse, ut in executione sententiae, quae in rem transivit iudicatam, aut à qua appellari non potuit, si in iudicio petitorio lata est, victor cogatur victo cautionem aliquam praestare pro restitutione ipsius rei, nisi cum victo propter eandem rem, quam in executione iudicati restituere debet, à tertio ejusdem rei nomine periculum imminet: veluti si eandem rem alius quoque iudicio petierit, aut eo nomine aliud iudicium metuat; ut in hereditate à duobus petita, l. pen. D. De pet. hered. item in fundo à duobus vindicato, l. 1. à quo fundus. De rei vindic. servo vindicato ab eo, cum quo noxali iudicio furti agebatur, l. 1. à quo servus. De rei vind. Rebuff. ad consil. Regias tit. De senten. exc. artic. ult. gl. 1. nu. 22. † Ideoque neque in Clementina constitutione, d. Clem. 1. neque in alicujus Interpretum ad eam Commentarijs ulla sit mentio cautionis; quamvis in sententijs provisionalibus ante executionem praestanda sit cautio, quia scilicet super principali causa cognitum non est, Rebuff. d. tit. artic. 1. gloss. 15. in verb. en baillans. † Et licet in omnibus causis ubi iusta ratio urget, officio iudicis praestari debeat cautio, l. In omnibus De iudicij; non debet tamen illa ultro à parte offerri, neque etiam praestari nisi iudicis officio, eo scilicet ita decernente, & partem ad id condemnante, d. l. In omnibus in fine, d. l. pen. de pet. hered. nec id simpliciter, sed si cautionem petens, causam petitionis proponat, veluti pauperatatem, dissipationem, aut prodigalitatem adversarij, aut aliam, quam Iudex iustam arbitretur, l. si fideiussor §. fin. qui satisd. cog. gloss. in d. l. In omnibus. Cum itaque Clementina constitutio, per cautionis exactionem non constituat differri executionem trium sententiarum conformium, neque Impetrans in petitione huiusmodi cautionis coram Domino Ioanne Henrici executore specialiter deputato, causam idoneam allegaverit; neque praefatus Dominus executor praestandam esse decreverit; meritò nihil obesse debet Wilhelmo recusatio seu denegatio praestandae cautionis, ad quam secundum terminos juris communis non tenebatur: praesertim quia, ut superius attigi, haec recusatio ex Impetrantis captatione originem habeat. Cum enim Impetrans impetrallet rescriptum pro commissione causae nullitatis, exhibito Sanctissimo Domino Papae supplice libello, in quo inferuerat hanc clausulam, *parito imprimis per dictum oratorem, prout patere offert praedictis tribus sententijs, mediante tamen cautione fideiussoria, vel pignoratitia sufficiente & idonea per adversarium praestanda, &c.* Item hanc, *Ac quatenus adversarius dictam cautionem praestare forsitan recusaret, simpliciter absque partitione praestata, sciens eam esse conditionem sui rescripti nondum citato Wilhelmo, nec tenore dicti rescripti ad praefati Domini Henrici executoris aut Wilhelmi notitiam perlato, in*

causa

causa executionis pendente coram dicto mero executore (cujus nulla erat cognitio, nulla admittendarum, exceptionum aut objectionum potestas, c. *Refertur* §. *quia* v. *De off. & potest. iud. deleg.*) post longa subterfugia captandi gratia petijt dictam cautionem; ita ut subsecuta recusatio, quam Guilielmus ex consilio Advocati, imò per vocem ejusdem Advocati, ad simplicem iuris dispositionem respicientis fecit, nullam reprehensionem aut paratæ executionis dilationem adferre debeat. Quæ capio aperte deprehenditur ex collatione datarum, tam presentationis rescripti Reverendo Domino Abbati factæ, & petitionis dictæ cautionis coram præfato executore, quam subsecuta recusationis, ac literarum citatoriarum præfati Reverendi D. Abbatis executionis: ita ut antecedens scientia eorum, quæ in dicto rescripto continebantur, & post recusationem facta executio, evidentissimum doli indicium contineant, l. *Dolo* C. *De dolo malo*; & causam ac consilium, cur ante intimationem dicti rescripti petita fuerit cautio, demonstrent. Proinde cum ex iure communi non allegata per Impetrantem, nec per iudicem probata alia pragnantior causa, ob quam præstanda erat cautio, impune recusare poterit Guilielmus; & necessitatem præstandi, conditionemque paratæ executionis restrictam ex dicto rescripto, dolo adversarij petentis ignoraverit; non est quod ex hoc novo rescripto aliqua ratione periclitetur, & à prompta parataque executione trium sententiarum conformium deturbetur: facti enim ignorantia in damno potissimum vitando excusat, l. *Error* C. *De iuris & facti ignor.* l. *Error* f. *ali* d. *cod.* Ea enim considerati ne, quod Impetrans vigore dicti rescripti nunquam petierit cautionem, neque coram dicto executore, ut scitum est, neque coram præfato Domino Abbate, coram quo petenda videbatur, quia ea conditione ei causa mandata fuit.

Atque ita necessario concluditur, partes Reverendi Domini Abbatis esse, ut retundendo dicti Impetrantis calumniam, rejecta dictæ recusationis objectione, antequam manum causæ admoveat, aut ad ulteriora procedatur, decernat in primis & ante omnia prædandum esse dictis tribus sententijs; ob id, quod Reus statim post citationem & cognitionem dicti rescripti sic conditionati, fideiussoriam cautionem præstiterit, & Impetranti intimaverit, & sic Impetrantis petitionem legitimam antevererit; ut nulla sit occasio Reverendo Domino Abbati secundum posteriorem sopratactam clausulam decernendi absque paritione prædicta, de causâ nullitatis esse cognoscendum. * Qua consideratione rursus excusari posset dicti Guilielmi recusatio, etiam si facta esset virtute dicti rescripti coram dicto Domino Abbate; quia rebus omnibus adhuc integris facta est, scilicet ante terminum citationis advententem: quo casu poenitentia & purgandæ moræ integra est potestas, l. *Si ita quis promiserit* §. *Seci* de verb. oblig. Sic ut posterior mora & recusatio Impetrantis in non admittenda cautione propter Opponentis priorem moram, potius attendenda sit & ipsi Impetranti nocere debeat, l. *Illud* de periculo & com.

¶ *reivendita.* * Quomodo modum obligatione pecuniæ
Consil. Wamelf. Tom. I.

per debitorem creditori non acceptanti factâ, non nocet creditori, si postea debitorem iterum convenerit, & is conventus ut solveret moram fecerit, l. *debitor usurarius de usuris*; etiam si prior recusatio seu mora non omnino sit probabilis: quanto magis cum probabilis est: non enim omne quod differendi causâ optima ratione fit, moræ adnuerandum est; l. *Sciendum de usuris*. Vnde in præposito bona ratione simpliciter, non offenso dicto rescripto, neque iustæ alicujus causæ specificatione facta, petita cautio secundum terminos iuris communis recusari à Wilhelmo potuit.

De sententia & re iudicata.

S. V. M. M. A. R. I. V. M.

1. Sententiarum trium conformium executio.
2. Sententia tribus conformibus prius prædandum, quam de nullitate agi potest.
3. Restitutio in integrum adversus res sententias permittenda non est nisi prius paritio res indicata.
4. Appellatio tertia antecedit postea per Nuntium Apostolicum vel Legatum.
5. Legatus Papa eandem potestatem non habet quam Papa.
6. Clausula, ex certa scientia, non subintelligitur.
7. Sententia super desertione decisiva non est, sed interlocutoria.
8. Clausula rescriptorum intelligi debent secundum ius commune.
9. Clausula, non obstantiarum, quando & à quo inscribi possit.
10. Nullitas non allegata per iudicem curari non debet.

CONSILIVM CLVIII.

EXISTIMABAM, Venerabilis Domine Præpolite, non esse necessarium quicquam de iure in medium adferre in causa præsentis appellationis, quæ coram vobis proposita est inter Henricum Ienck tribus conformibus sententijs condemnatum nunc Appellantem, & Wilhelmum Zelius ipsidem tribus sententijs victorem: eo quod non dubitabam vos pro vestra eruditione & industria facile perspiceret, quid in ea statuendum sit: tum etiam quod in tam manifesta iuris decisione, & appellantis calumnia, labor scribendi vel affectatus à nobis susceptus dici posset. Verum improbitas adversarij, qui in tam iniqua causâ & ubique se prodente calumnia, multis nunc mensibus litem coram vobis trahit & protrahit, ac suæ improbitatis & calumnie patrocinium invenit, diligentia quoque Advocati ejusdem adversarij, qui exhibita vobis iuris informatione conatur persuadere procedendum esse in negotio, rejecta petitione nostra, per quam secundum apertissimi iuris decisionem, Clement. 1. *De sent. & re iud.* petimus appellantem urgeri prius ad paritionem trium priorum sententiarum, quam ad agendum coram vobis ulterius admittatur, faciunt, ut vel inviti de aperta iuris decisione scribere debeamus; ne si diligentiam advocati partis adversæ non exæquamus, aliquo modo cedere vel diffidere videamur, aut ipsi quæ ab eo foret adferrentur acquiescere. Alioquin sane ab hoc labore abstinere poteramus, & doctissimi Iudicis

Bb 2

ingenio